

Tid Torsdagen den 14 mars 2013, kl 16.00 – 16.30

Plats Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat Måndagen den 25 mars 2013

Maria Östberg Svanelind

Jan Tigerström

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Maria Östberg Svanelind (S), vice ordföranden

Jan Tigerström (M)
Theréz Randquist (M)
Per Hallberg (M)
Daniel Forslund (FP)
Karl Malmqvist (C)
Lars Arell (S)
Maria Nygård (S)
Anna Bäcklund (MP)
Ann-Margarethe Livh (V)

Tjänstgörande ersättare:

Therese Carlborg (M) för Joakim Larsson (M)
Göran Kindvall (M) för Lars Svärd (M)
Elin Olsson (MP) för Åke Askensten (MP)

Ersättare:

Gustav Johansson (M)
Eva Ångström (M)
Maria Hagbom (M)
Patrik Silverudd (FP)
Inga Osbjer (FP)
Sara Gunnerud (S)
Kenneth Nilsson (S)
Håkan Olander (S)
Lennart Tonell (MP) §§ 1-20, §§ 22-27

Tjänstemän:

Tf förvaltningschef Ann-Charlotte Bergqvist, Jenni Almgren, Marita Anheim, Lars Berglund, Ellinor Fiebranz Andersson, Mårten Frumerie och Åsa Wigfeldt samt borgarrådssekreteraren Martin Edgélius.

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Exploateringsnämnden utser Jan Tigerström (M) att tillsammans med vice ordföranden Maria Östberg Svanellind (S) justera dagens protokoll.

Justering sker den 25 mars 2013.

§ 2**Frågor för beredning och eventuell information från kontoret**Skrivelser för beredning

Anmälan görs av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden enligt följande:

1. Tillfälliga studentbostäder. Skrivelse från Anna Bäcklund m.fl. (MP). Dnr E2013-511-00536
2. Hur planerar exploateringskontoret att lägga upp det strategiska arbetet kring stadens mikromiljöprofilområden och hur kommer ni att samarbeta med att involvera miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret i arbetet. Skrivelse från Karl Malmqvist (C). Dnr E2013-007-00535

Beslut

Exploateringsnämnden överlämnar skrivelserna till exploateringskontoret för beredning.

Information om studieresa och nämndutbildning

Tf förvaltningschef Ann-Charlotte Bergqvist påminner om att en nämndutbildning kommer att hållas den 25 mars 2013.

Beslut

Exploateringsnämnden tackar för informationen.

§ 3**Anmälan av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden**

Inkomna skrivelser m.m. till exploateringsnämnden enligt förteckningar från den 5 mars 2013 och den 14 mars 2013 anmäls.

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom exploateringskontoret**

Dnr E2013-010-00030

Beslut

Exploateringsnämnden godkänner anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 februari 2013.

§ 5

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Dnr E2013-005-00036

Protokoll nr 1/2013 från stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågors sammanträde den 28 januari 2013 anmäls.

§ 6

Anmälan av ekonomisk uppföljning februari 2013

Dnr E2013-112-00241

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 4 mars 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 7

Förslag till Handlingsprogram Regionala stadskärnor. Anmälan av svar på remiss. Svar på skrivelse

Dnr E2013-000-00218

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden besvarar skrivelsen med kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande:

Det är bra att exploateringskontoret "nu ändrat rutinerna så att nämndsekretariatet fortsättningsvis kommer att anmäla alla inkomna remisser". Men det är viktigt att politikerna i nämnden omgående informeras om detta, lämpligen via e-post.

Det är förvånande att kontoret rekommenderar nämndens politiker att hos kommunstyrelsen skaffa sig kännedom om kommande remisser. Eftersom kontoret rutinmässigt har en sådan bevakning är det rationellt om kontoret omedelbart informerar nämndens politiker.

I övrigt visar svaret på skrivelsen att nya rutiner bör utarbetas för att påskynda hanteringen för att skapa en demokratisk process.

Den aktuella remissen är ett tydligt exempel på den bristande informationen.. Enligt tjänsteutlåtandet inkom ärendet till exploateringsnämnden den 13 november 2012. Men vad vi kan se informerades inte nämnden förrän i utskicket av ärenden inför sammanträdet den 7 februari 2013.

§ 8

Remiss av förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Stockholms stad. Anmälan av svar på remiss

E2013-000-00150

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande:

Här har vi ytterligare ett remissärende där exploateringsnämnden informeras i efterhand. Eftersom staden har tid till den 6 maj borde det ha varit möjligt att låta nämnderna yttra sig. Exploateringsnämnden bör ta en diskussion med kommunstyrelsen om detta för att säkra en demokratisk hantering i framtiden. Det är viktigt både för allmänheten och djurlivet med ett väl tilltaget strandskydd. Strandskyddet är också ett led i arbetet med att undvika att bebyggelsen i framtiden kommer att hotas av stigande vattennivåer. Det sistnämnda borde ha betonats av de förvaltningar som står bakom remissvaret.

§ 9

Förslag till genomförande av Open Stockholm Award 2014. Svar på remiss

Dnr E2013-050-00152

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden besvarar kommunstyrelsens remiss av stadsledningskontorets förslag med exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 10

Markanvisning för bostäder inom fastigheten Bränninge 1 i Tensta till Åke Sundvall Projekt AB

Dnr E2012-513-01684

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för studentbostäder inom fastigheten Bränninge 1 till Åke Sundvall Projekt AB och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Anna Bäcklund m.fl. (MP) och Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att ärendet återremitteras.

Beslutsgång i delen om återremiss

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S), ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Ytterligare framlagda förslag till beslut

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Anna Bäcklund m.fl. (MP) och Ann-Margarethe Livh (V) föreslår därefter att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Att uppdra åt kontoret att återkomma med underlag för en områdesplanering och en dialog med Tenstaborna om hur tomten bäst används för att utveckla Tensta centrum.
- 2 Att därutöver anföra

Fem år har gått sedan stadsdelsförvaltningen flyttade från Tensta. Lika länge har tenstaborna undrat vad som ska hända på den tomt där ”kommunhuset” stod – den mest centrala tomten i hela stadsdelen. Men alliansen har låtit grustomten ligga öde år efter år utan att ta fram underlag för en dialog med tenstaborna om hur tomten ska användas för att utveckla Tensta centrum. Det gör inget att tomten står tom ett tag om det pågår livliga diskussioner om hur centrum ska förbättras.

Det stora problemet är att det inte pågår några sådana offentliga diskussioner. Varken tenstabor, företagare, arkitekter, Tensta arkitekturskola eller andra som har vilja och idéer har bjudits in till samråd.

Men nu närmar sig valet 2014 och Alliansen måste visa handlingskraft. Första bästa bolag som ansöker om en markanvisning på den aktuella tomten tilldelas den utan att någon analys görs eller diskussion förs om hur Tensta centrum ska utvecklas. Stadsdelen behöver arbetsplatser och service. Var ska de placeras om det ska byggas studentbostäder i kvarteret Bränninge? Vi anser att de tar positivt om det byggs studentbostäder i Tensta, men kan de placeras någon annan stans. Om de ska byggas i kvarteret Bränninge- var ska de nya arbetsplatserna finnas i framtiden.

Det går att planera framtidens Tensta centrum med bostäder, arbetsplatser och service samt ett nytt förvaltningshus, men det måste ske genom en seriös planering där tenstaborna involveras och inte genom nyckfulla utspel.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C).

Reservation

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Anna Bäcklund m.fl. (MP) och Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande:

Det är bra att det byggs fler studentbostäder och det kollektivtrafikhärläget gör det bekvämt att komma till regionens universitet och högskolor. Förslaget innebär en 16-vånings "studentskrapa" i ett område där byggnadshöjden är måttlig och frågan är om det är ett höghus av den dimensionen som höjer Tenstas stadskvaliteter. Dessutom blir byggkostnaderna sett per kvm förhållandevis höga (och därmed hyran för studenterna). Det borde undersökas (med ungefär oförändrat antal lägenheter) om det inte finns andra planlösningar som ger lägre byggkostnader och bättre stadsbyggnadskvalité.

§ 11

Markanvisning för bostäder inom fastigheten Stadshagen 1:1 i stadsdelen Kungsholmen till Svenska Hem i Bromma Mark nr IV AB

Dnr E2012-513-01694

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom del av fastigheten Stadshagen 1:1 till Svenska Hem i Bromma nr IV AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 18 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) föreslår att ärendet återremitteras enligt följande:

att återremittera kontorets förslag till beslut

att därutöver anföra

Vi är positiva till förslaget om att bygga bostäder på den anvisade platsen men vi vill se ett förslag med hyresrätter där marken upplåts med tomträtt. Systemet med att maximera priset för marken då staden säljer den ger en hög markkostnad vilket påverkar priset på bostaden. Risken är att också både kvalité och husets gestaltning påverkas negativt om stora markkostnader belastar objektet.

- 3) Anna Bäcklund m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att tillstyrka förslaget under förutsättning att följande villkor tillgodoses:

Bebyggelsen avses ske invid tunnelbanestation Stadshagens upp- och nedgång (hiss). Den befintliga tunnelbaneentrén ska integreras i den nya bebyggelsen. Det extremt goda kollektivtrafikläget möjliggör ett lågt p-tal som inte får överskrida 0,3 (i ett underbyggt garage). Eftersom den nya bebyggelsen avses ske på grön mark ska compensation ske med ekologiskt likvärdig grönyta.

Området domineras av bostadsrätter och behovet av och efterfrågan på hyresrätter är synnerligen stor. Av den anledningen ska lägenheterna upplåtas med hyresrätt. 20 procent ska vara studentlägenheter.

Krav på max. energianvändning 50 kWh/kvm ska uppfyllas.
Tillgänglighetsfrågorna ska prioriteras.

- 4) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att ärendet återremitteras enligt följande:

att återremittera ärendet och uppdra åt kontoret att återkomma med en markanvisning som innebär hyresrätt
att därutöver anföra

Vänsterpartiet är positiva till nyproduktion på den aktuella platsen, men kan konstatera att den borgerliga majoriteten återigen har valt att inte använda de markpolitiska verktyg som finns för att pressa kostnader och göra nybyggnationen tillgänglig även för unga, studenter och stockholmare med vanliga inkomster.

Bostadsbristen är akut, och därför måste hyresrätter prioriteras. Dessutom dominerar bostadsrätterna stort i området, samtidigt som bara 5 procent av bostäderna ägs av allmännyttan. Menar man allvar med att bygga en blandad stad, måste även hyresrätter och allmännytta ges plats i innerstaden. Det är därför olyckligt att staden väljer att markanvisa till bostadsrätter i det aktuella området.

I det här fallet har man dessutom utlyst en markanvisningstävling, men istället för att sätta upp villkor för deltagande som rör att byggandet ska vara yt- och kostnadseffektivt för att i förlängningen pressa hyrorna i nyproduktionen – så

har man valt att sälja marken till högstbjudande. Det kommer inte bara innebära att bostäderna på den aktuella platsen kommer att bli dyra att bygga, man bidrar dessutom till att trissa upp markpriserna i Stockholm som redan idag utgör den största delen av byggherrarnas produktionskostnader.

På den aktuella platsen är det även viktigt att säkerhetsställa att boendemiljön blir så bra som möjligt, eftersom delar av området är bullerstört. Den brukas dessutom av barn boende i området, vilket man bör ta hänsyn till när man grönkompenserar. Beslutet att plantera ett träd per nybyggd lägenhet är bra, men man bör även utreda om det är möjligt att exempelvis upprätta en lekplats som ett led i grönkompensationen.

Beslutsgång i delen om återremiss

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S), ställer förslagen att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) ställer därefter övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C).

Reservation

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

Anna Bäcklund m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

§ 12

Markanvisning för bostäder vid kv Glidet till Åke Sundvall Projekt AB och för förskola vid kv Teatersällskapet till Sisab i Västertorp.

Inriktningsbeslut

Dnr E2012-513-00154

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder vid kv Glidet till Åke Sundvall Projekt AB och för förskola vid kv Teatersällskapet till Sisab och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal.
- 2 Exploateringsnämnden ger exploateringskontoret i uppdrag att fortsätta utredningsarbetet (inriktningsbeslut).
- 3 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Anna Bäcklund m.fl. (MP) föreslår att ärendet delvis återremitteras enligt följande:

- 1 Att anvisa mark för förskola vid kv Teatersällskapet till Sisab och ger kontoret i uppdrag att träffa markansvsningsavtal.
- 2 Besluta att återremittera den del av ärendet som berör bostäder vid kv Glidet samt att anföra följande:

Den föreslagna utbyggnaden av förskolan vid kv Teatersällskapet är nödvändig och ger ett bra tillskott av förskoleplatser med rimliga konsekvenser för den naturmark som tas i anspråk.

Däremot är den föreslagna anvisningen för bostadsrätter olyckligt placerad då den blockerar kopplingen mellan Mellanbergsparken och vidare västerut. Anvisningen skapar även en stark baksida för det naturområde som ligger väster om det nya bostadshuset då den befintliga bensinmacken redan bidrar negativt.

Exploateringskontoret ombedes återkomma till nämnden med ett mer utförligt beslutsunderlag för hur den föreslagna anvisningen påverkar naturvärden – både rekreativa och ekologiska.

Minst 20 % av lägenheterna bör anvisas specifikt för studentbostäder.

Energianvändningen ska inte överskrida 50 kWh per kvm och år. Grönytor som tas i anspråk ska ersättas med nya grönytor med likvärdig ekologisk funktion. Parkeringsstalet ska vara högst 0,3. Tillgänglighetsfrågorna ska prioriteras.

- 3) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 att godkänna den delen av förslaget som rör förskolan
- 2 att därutöver anföra

Vänsterpartiet är positiva till både förskolan och till att bygga bostäder på den aktuella platsen. Vi vill dock se fler hyresrätter i staden generellt – en målsättning som knappast borde anses som kontroversiell när varannan ung vuxen mellan 20 och 27 år saknar bostad i Stockholms län. Vi motsätter oss även markförsäljningen eftersom det minskar stadens möjligheter att föra en aktiv markpolitik i framtiden.

I samband med exploatering bör dock även åtgärder för att öka trafiksäkerheten i området vidtas. De boende har länge efterfrågat farthinder eller andra typer av hastighetsdämpande åtgärder i området, där det också bor många barnfamiljer.

Beslutsgång i delen om återremiss

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S), ställer förslaget att återremittera del av ärendet mot att avgöra ärendet i sin helhet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet i sin helhet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C) och Maria Östberg Svanelind m.fl. (S).

Reservation

Anna Bäcklund m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 13

Markanvisning för förskola inom fastigheten Hägersten 1:1 i Hägersten till Turako Fastighetsutveckling AB

Dnr E2011-513-00846

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för förskola inom fastigheten Hägersten 1:1 i Hägersten till Turako Fastighetsutveckling AB och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att stadsbyggnadsnämnden underrättas inför fortsatt planarbete för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Anna Bäcklund m.fl. (MP) och Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att ärendet återremitteras enligt följande:

att återremittera kontorets förslag till beslut
att därutöver anföra

Vi menar att förskolebyggnader där förskoleverksamheten avses att finansieras med skattemedel ska byggas av stadens fastighetsbolag, i det här fallet Sisab. Kontoret uppmanas därför att återkomma med ett förslag där Sisab är byggherre.

Det finns ett mycket stort behov av förskolor i Hägersten- Liljeholmen. För att staden ska kunna planera förskoleverksamheten är det viktigt att nybyggda förskolelokaler ägs av staden. Den aktuella förskolan kan gärna hyras ut till Pysslingen eller en annan förskoleanordnare när byggnaden står färdig, men ett privat förskoleföretag bör inte både äga lokalerna och driva verksamheten. Det gör stadens tillgång till förskoleplatser alltför sårbar.

Beslutsgång i delen om återremiss

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S), ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner därefter att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C).

Reservation

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Anna Bäcklund m.fl. (MP) och Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande:

I beslutsunderlaget framgår ej storlek av tomt som krävs för förskolan. Med tanke på tomtens topografi och förskolans storlek kan antas att hela bredden längs med Gösta Ekmans väg kommer att tas i anspråk. Detta borde ha redovisats tillsammans med hur man återskapar den gångväg som ansluter Gösta Ekmans väg med naturområdet.

Det är bra att det byggs fler förskolor med god kontakt till naturområden men det är otillfredsställande att se den här typen av anvisningar som görs utan att ha en övergripande områdesplan som förankrats lokalt.

Energianvändningen ska inte överskrida 50 kWh per kvm och år. Grönytor som tas i anspråk ska ersättas med nya grönytor med likvärdig ekologisk funktion.

§ 14

Exploateringsavtal och överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark och tomträttsupplåtelse inom fastigheterna Storseglet 3, Storseglet 5, Gröndal 1:1 m fl i Gröndal med GE Real Estate, Nico Real Estate och Bygg Vesta. Genomförandebeslut

Dnr E2013-511-00029

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1) Exploateringsnämnden godkänner genomförandet av exploatering inom fastigheterna Storseglet 3, Storseglet 5, Gröndal 1:1 m.fl. omfattande investeringsutgifter om ca 73 mnkr och investeringsinkomster om ca 25 mnkr och ger exploateringskontoret i uppdrag att genomföra projektet.
- 2) Exploateringsnämnden ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa exploateringsavtal och överenskommelser om exploatering med överlåtelse av mark och tomträttsupplåtelse mellan exploateringsnämnden och GE Real Estate, Nico Real Estate och ByggVesta avseende fastigheterna Storseglet 3, Storseglet 5, Gröndal 1:1 m.fl. i Gröndal och träffa erforderliga avtal med försäljningsinkomster om ca 63 mnkr enligt vad som anges i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 28 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Vice ordföranden Maria Östberg Svanell m.fl. (S), Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C), Anna Bäcklund m.fl. (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att ärendet återremitteras enligt följande:

att återremittera ärendet
att därutöver anföra

Vänsterpartiet menar att en stad bör få behålla sina årsringar, det vill säga att nybyggnationen bör anpassas till områdets struktur och nuvarande bebyggelse i så hög utsträckning som möjligt. Den borgerliga majoritetens strategi att bygga samman och skapa innerstadsliknande förhållanden i stadsdelar riskerar att skapa en trist stad, där både nya och gamla områden ser ut som dåliga kopior av varandra.

Detta behöver inte betyda att man inte kan bygga nya bostäder på platsen – bostadsbristen är så pass omfattande att vi behöver bygga nytt i hela staden. Men förtätningen ska ske på ett genomtänkt sätt, och utgå från områdets karaktär. Gröndal har liksom Midsommarkransen, Telefonplan och Aspudden unika särigheter som ett programförslag bör utgå från, och de gröna kilarna är en av styrkorna i området. Vi har därför redan från början varit tydliga med att vi hade velat se en helt annan inriktning på programförslaget.

Vidare är andelen hyresrätter i förslaget alldeles för låg. I förslaget utgörs drygt 20 procent av nyproduktionen av hyresrätter, vilket inte räcker speciellt långt om målsättningen är att ”värna blandade upplåtelseformer” som man skriver i förslaget. Stockholm lider av en akut brist på hyresrätter, varför dessa måste prioriteras vid markanvisningar de kommande åren. En försäljning av mark

innebär dessutom att staden får minskade möjligheter att bedriva en aktiv markpolitik i framtiden.

Kontoret anger även att undantag från stadens riktlinjer för tillgänglighet är ”nödvändiga” i ärendet, utan att närmare motivera varför. Vänsterpartiet menar att avsteg från riktlinjerna enbart ska kunna göras då det föreligger mycket synnerliga skäl och alla övriga alternativ har prövats. Dessa synnerliga skäl bör även anges i beslutsunderlagen inför Exploateringsnämndens sammanträden.

Beslutsgång i delen om återremiss

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S), ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner därefter att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Anna Bäcklund m.fl. (MP).

Reservation

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande:

Stockholm växer som aldrig förr och det behövs byggas många nya bostäder för att möta efterfrågan. Förslaget har god potential och området lämpligt att utvecklas för boende - dock finns en del frågetecken kvar som borde ha bearbetats i tidigare skede.

Ekensberghöjden

Den skogsklädda förkastningsbranten mot Mälaren har stort värde för stads- och landskapsbildningen. Det aktuella bebyggelseområdet ligger inom ett värdefullt kärnområde för ekar.

Ingreppen i Ekensberghöjden avser kvarter C och D – bägge på stadens mark. Det är beklagligt att inte den kritik mot ingreppen som framfördes i plansamrådet har tagits hänsyn till. Det mindre kvarteret D är välgörande men borde helt ha kunnat utgå för att dels bibehålla fastigheten Paddeln 1 samt en bättre kontakt med Ekensberghöjden.

Buller, farligt gods och partiklar

Det är direkt olämpligt att placera förskolor i närheten av stora trafikleder eftersom barn och unga är extra känsliga för avgasföroreningar. Området ligger i direkt anslutning till Essingeleden och vi anser att det fortfarande finns stora frågetecken kring hur projektet ska hantera de problem detta medför.

Gröndalsskolan, som ligger på andra sidan Essingeleden, har under åren varit drabbad av både dålig luftkvalité och buller och nu lägger man alltså ytterligare två förskolor i samma utsatta läge.

Vi saknar även underlag för att förstå hur man hanterat de risker som farligt gods längs Essingeleden medför.

Rörligt friluftsliv och naturvärden

Det är positivt att det öppnas upp ett tydligare rörelsestråk längs med vattnet mellan Gröndal och Ekensberg. De bryggsystem som anlagts på andra sidan Essingeleden och som sträcker sig vidare mot Färgfabriken är mycket uppskattade och välanvända. De föreslagna kvarter F blockerar dock den naturliga kontakten som skulle kunna uppstå mellan byggnad och vatten med påföljd att ett bryggsystem får läggas utanför bostadsrätterna i vattnet. Vi anser att strandpromenaden borde ha inrymts mellan den naturliga strandlinjen och husen där även bryggor hade kunnat vara ett fint inslag.

Befintlig bebyggelse

Efter plansamrådet har kvarter D minskat i utbredning vilket är positivt. Vi ser dock att kvarter D helt skulle kunna utgå för att göra det möjligt att bevara Paddeln 1 vilket också ger en bättre kontakt med Ekensberghöjden sett från vattnet.

Bebyggelsen i kv Storseglet, sk Aromatic huset, är gulklassad och har kulturhistoriskt värde. Byggnaden påverkar stadsbilden sett från vattnet positivt. Att denna byggnad inte arbetades in i planprogrammet är beklagligt.

Energianvändning, parkering och upplåtelseform

Energianvändningen ska inte överskrida 50 kWh per kvm och år. Grönytor som tas i anspråk ska ersättas med nya grönytor med likvärdig ekologisk funktion. Tillgängligheten ska prioriteras.

Parkeringsstalet i området bör vara 0,3 per lägenhet.

Minst 20% av bostäderna bör upplåtas för studentbostäder.

§ 15

Markanvisning för handel inom fastigheten Örby 4:1 i Högdalen till Citycon Shopping Centres AB

Dnr E2013-513-00173

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för handel inom fastigheten Örby 4:1 vid Perspektivet 3 till Citycon Shopping Centres AB (Citycon) och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslaget i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 13 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande:

Det är mycket viktigt att man i det fortsatta detaljplanarbetet ser till att det blir minst lika enkelt som idag att gå och cykla från Högdalens centrum ner till gc-parkvägen genom Bandängen. Denna parkväg mynnar precis vid planområdet och Bandängen är en livligt frekventerad parklek som är mycket uppskattad av alla åldrar, men speciellt av barnfamiljer för djurhållningen och plaskdammens skull.

Energianvändningen ska inte överskrida 50 kWh per kvm och år.
Tillgänglighetsfrågorna ska prioriteras.

§ 16

Markanvisning för förskola inom fastigheten Årsta 1:1 i Årsta till Skolfastigheter i Stockholm AB

Dnr E2013-513-00248

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för förskola och utökad förskolegård inom fastigheten Årsta 1:1 till SISAB.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 12 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 17

Stockholmsporten – programarbete för bostadsbebyggelse i

området vid Hjulstamotet. Utredningsbeslut

Dnr E2012-511-02001

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden ger exploateringskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för genomförande av Stockholmsporten i enlighet med föreliggande tjänsteutlåtande till en kostnad av ca 20 mnkr.
- 2 Exploateringsnämnden godkänner till tjänsteutlåtande bilagda projektdirektiv till Stockholmsporten och anmäler beslutet till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets och gemensamma tjänsteutlåtande från den 6 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Maria Östberg Svanellind m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 Att i delvis bifalla kontorets förslag till beslut
  - 2 Att avstyrka planerna på att Igelbäckens kulturresevat tas i anspråk
  - 3 Samt att därutöver anföra

Det är viktigt att det byggs i Stockholms stad och i regionen. Den nybyggnation som redovisas i ärendet är ur många aspekter spännande projekt.

Inom närområdet kommer det i framtid att bo uppemot 15000 personer enligt de planer som skisseras på.

Närområdets rekreativsmöjligheter måste värnas. I och med att befolkningen kommer att öka markant samt tillkomsten av 5-6000 arbetsplatser kommer att påverka närområdet är det oacceptabelt att ta yta från naturreservatet.

Oavsett om det är en mindre del c:a 4% som planeras tas i anspråk är det en början som kan prioritera att ytterligare ytor vid senare tillfälle tas i anspråk.

- 3) Anna Bäcklund m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 Att avbryta programarbete för bostadsbebyggelse i området vid Hjulstamotet
  - 2 Att vidare anföra följande:

Beslutet att inte förlägga E18 i tunnel för drygt 10 år sedan har medfört svåra problem för att uppfylla miljökvalitetsmålet "En god bebyggd miljö" (beslutat av Riksdagen 1999).

Att bygga bostäder vid det som kan komma att bli Sveriges mest trafikerade vägkorsningen med över 200 000 fordon per dygn är en högst olämplig ide. Trafikplats Hjulsta kommer ta mycket mark i anspråk och innebära en omfattande påverkan på omgivande områden. Området vid Hjulstamotet kommer att påverkas starkt av motorvägens kraftfulla ingrepp i närliggande boendemiljöer och i natur. Dessutom måste hela programarbetet för begravningsplatsen göras om eftersom "Stockholmsporten" tar i anspråk ca 8 hektar av det sedan många år planerade området för begravningsplatsen. Bebyggelsen i Hjulsta ligger högt och relativt nära vägkomplexet. Detta innebär bullerproblem som är svårlösta. Trafikverket anger att en nedgrävning av förbifarten försämrar luftkvaliteten i tunneln och finner det mer lämpligt att istället försämra boendemiljön för de som inte använder motorvägen. Att ytterligare föreslå bebyggelse vid trafikplatsens närhet är inte vad som är förenligt med en sund boendemiljö.

Den stora trafikplatsen vid Hjulsta kommer att medföra irreversibla ingrepp på områdets grönområden och naturreservat och boende kommer att påverkas av förhöjda nivåer av hälsovådliga partiklar från trafikleden, samt ökat buller. Stockholms stad vill hålla fortsatt högt tempo för att möta bostadsbehovet i Stockholm men har brist på byggbar mark. Staden har genom Bromma flygplats en fantastisk tillgång, en otrolig markresurs som bör användas för att minska bostadsbristen. Genom att avveckla Bromma flygplats minimeras inte bara flygbullret i stora delar av Stockholm, staden kan genom att avveckla flygplatsen även ges möjlighet att på väl valda delar växa på höjden samt att minska intrången i stadens många viktiga och vackra grönområden.

4) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Att avslå förslaget
- 2 Att ta fram underlag för en övergripande områdesplanering för hela Järva där invånarna får möjligheter till verklig dialog om områdets framtid
- 3 Att därutöver anföra

Det senaste tillskottet när det gäller den usla planering av Järvafältet är Stockholmsporten. Man försöker slå i folk att 5000 bostäder och 6000 arbetsplatser i anslutning till en av Europas största motorvägskorsningar är stadsutveckling.

Först genomförs segregrande vägutbyggnader som andas 60-tal och inte har något med en modern stad att göra. Därefter försöker man klämma in stadsdel i Tenstas storlek med ord som att "binda ihop stadsdelar" och "promenadstad". Det enda som utvecklas är flosklerna, men som stadsplanering visar det bara att järvaborna kommer i sista hand.

Som en positiv faktor för dem som ska bo och arbeta i Stockholmsporten nämns närheten till grönområdet som med Alliansens goda minne håller på att uttraderas. Granne med den tilltänkta stadsdelen finns idag Järva Discgolf

Park och Hästa gård – en aktiv fritidsmiljö som Alliansen vill ersätta med en stor begravningsplats. Vi tror knappast att närheten till den blir ett bra säljargument för dem som ska lockas till Stockholmsporten ...

Självklart skulle motorcrossbanan i naturreservatet vid Hägerstalund vara den absolut bästa platsen för en kyrkogård. Men motorcrossklubben var en starkare lobbyist än Järvaborna.

Få platser i Stockholm har utsatts för en så brutal förstörelse som Järvafältet. Var annars skulle man utan att tveka ta i anspråk mark från ett kulturresevat med fornlämningar? Var annars bygger man en bred motorväg utan att lägga den i tunnel. Var annars anlägger man vägar, bygger hus på naturmark utan att göra en ordentlig områdes- och miljöanalys?

Det sorgliga är att detta hade gått att göra annorlunda. E18 i tunnel hade möjliggjort bevarande av den unika kultur- och naturmiljön på Järvafältet samtidigt som det hade funnits plats för många bostäder i anslutning till Rinkeby, Tensta och Hjulsta. En områdesplanering i dialog med invånarna hade kunnat ta fram förslag på en varsam bebyggelse samtidigt som det som är unikt med Järvafältet skulle kunna bevaras.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C).

Reservation

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Anna Bäcklund m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande:

Det bör tilläggas att Miljöpartiet säger bestämt nej till Förbifart Stockholm. Motorvägsbygget leder till en gles, utbredd bebyggelse och många nya bilpendlare. En överdäckning av E18 och en förtätning i anslutning till det ställer sig dock Miljöpartiet positiva till.

§ 18

Markanvisning för bostäder inom fastigheten Västberga 1:1 i Solberga till Wallenstam AB

Dnr E2008-513-01902

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom fastigheten Västberga 1:1

till Wallenstam AB och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 13 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Vice ordföranden Maria Östberg Svanell m.fl. (S), Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Anna Bäcklund m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 Att avslå förslaget
  - 2 Att uppdra åt kontoret att ta fram ett områdesprogram för Solberga samt att anföra följande:

Nämnden är positiv till viss förtätning i Solberga. Det finns dock stora brister i detta förslag. Förslaget innebär att bostäder byggs på den befintliga 11-mannaplanen samt en del av skolgården. En ny gymnastiksal och en ny 11-mannaplan med konstgräs anläggs på den öppna gräsytan mot industriområdet. Marken används idag av Solbergaskolans elever och att flytta bollplanen till gräsplanen mellan industriområdet och bostadsområdet skulle klart försämra barnens möjligheter till spontanidrott och lek.

Den tvärpolitiska styrgruppen för Miljö- och trafikfrågor i Älvsjö stadsdelsnämnd motsatte sig i den tidigare markanvisningen till NCC att bebygga bollplanen. Man ansåg att inga grönytor blir kvar för spontan lek och idrott och att skolbarnen får för långt att gå till den nya bollplanen.

Projektet ingick i den idékatalog som dåvarande Gatu- och fastighetskontoret tog fram för området. Denna katalog blir mer av en frimärkssamling än en förankrad helhet. Med tanke på de många projekt som planeras i området borde ett nytt områdesprogram tas fram där även medborgare får möjlighet att delta på ett tydligare sätt.

- 3) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att ärendet återremitteras enligt följande:
  - att återremittera ärendet och uppdra åt kontoret att återkomma med ett förslag som innebär hyresrätter
  - att därutöver anföra

Vänsterpartiet har sedan tidigare ställt sig bakom bostadsbebyggelse på den aktuella platsen, men vill nu liksom då återigen påminna om den akuta bristen på hyresrätter i Stockholm. Den gör det nödvändigt att prioritera hyresrätter framför bostadsrätter i nyproduktion.

Om det senare alternativet trots det väljs, bör marken upplåtas med tomträtt

istället för att säljas. Den borgerliga majoritetens slentrianmässiga försäljning av stadens mark gör att möjligheterna att aktiv påverka stadens utveckling i framtiden minskar.

Beslutsgång i delen om återremiss

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) ställer övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C) och Maria Östberg Svanelind m.fl. (S).

Reservation

Anna Bäcklund m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

§ 19

Markanvisning för bostäder inom fastigheten Hammarbyhöjden 1:1 i Björkhagen till Riksbyggen

Dnr 2006-513-01204

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom fastigheten Hammarbyhöjden 1:1 vid kvarteret Tjockan till Riksbyggen och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 18 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Anna Bäcklund m.fl. (MP) föreslår att ärendet återremitteras enligt följande:

Att återremittera ärendet samt att anföra följande:

I ärende 19 och 20 föreslås att mark anvisas för dels bostäder och dels studentbostäder inom fastigheten Hammarbyhöjden 1:1 vid kvarteret Tjockan i

två ärenden om tre hus. Kvarteret Tjockan lämpar sig väl för varsam förtätning men den aktuella tomten i hörnet Malmövägen-Ystadsvägen lämpar sig bäst för studentboende medan den anvisade tomten på Simrishamnsvägen (ärende 20) passar bättre för ”vanliga” bostäder.

Exploateringskontoret får därför i uppdrag att utreda om ett markbyte är möjligt och därefter omarbete markanvisning enligt ovan.

Våningshöjden bör anpassas efter närområdet på 3-4 våningar så att befintliga uteplatser och bebyggelse ovan inte förlorar sin eftermiddagssol.

Energianvändningen ska inte överskrida 50 kWh per kvm och år. Grönytor som tas i anspråk ska ersättas med nya grönytor med likvärdig ekologisk funktion. God tillgänglighet skall vara prioriterat. Parkeringstal skall sättas till 0,1 för studentboende.

3) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

att uppdra åt kontoret att återkomma med ett förslag som innebär hyresrätt
att därutöver anföra

Staden har ett mål om att bygga blandat, men uppenbarligen tillämpa den borgerliga majoriteten den principen på ett tämligen godtyckligt sätt. Kontoret konstaterar i förslaget att 60 procent av alla lägenheter i Björkhagen upplåtna med bostadsrätt, men föreslår trots detta inte en markanvisning till hyresrätt. Fler hyresrätter i Björkhagen hade inte bara varit ett steg mot en mer blandad stadsdel, det hade också inneburit ett tillskott av bostäder som unga och studenter har möjlighet att efterfråga.

Den aktuella marken är dessutom uppenbarligen attraktiv, eftersom flera olika bolag ansökt om markanvisning på platsen. Detta hade varit ett bra tillfälle att utlysa en markanvisningstävling, där ett av kriterierna skulle kunna ha varit ett yt- och kostnadseffektivt byggande i syfte att pressa produktionskostnaderna. Idag ligger nyproduktionshyrorna på nivåer som få stockholmare med vanliga inkomster har råd att betala, samtidigt som dessa hyror smittar av sig på det övriga beståndet. Staden måste därför aktivt verka för att hålla nere hyrorna i nyproduktionen, och i det arbetet kan markanvisningstävlingar med tydliga kriterier vara ett av verktygen.

Beslutsgång i delen om återremiss

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S), ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) ställer de övriga förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C) och Maria Östberg Svanelind m.fl. (S).

Reservation

Anna Bäcklund m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 20**Markanvisning för studentbostäder inom del av fastigheten Hammarbyhöjden 1:1 i Björkhagen till Stiftelsen Stockholms studentbostäder**

Dnr E2009-513-01719

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för studentbostäder inom del av fastigheten Hammarbyhöjden 1:1, vid kv. Tjockan i Björkhagen till Stiftelsen Stockholms studentbostäder och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 14 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Vice ordföranden Maria Östberg Svanell m.fl. (S), Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C) och Ann-Margarethe Livh (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Anna Bäcklund m.fl. (MP) föreslår att ärendet delvis återremitteras enligt följande:
  - 1 Att anvisa mark för studentbostäder på Understensvägen
  - 2 Att återremittera den del av ärendet som berör Simrishamnsvägen samt att anföra följande:

I ärende 19 och 20 föreslås att mark anvisas för dels bostäder och dels studentbostäder inom fastigheten Hammarbyhöjden 1:1 vid kvarteret Tjockan i två ärenden om tre hus. Kvarteret Tjockan lämpar sig väl för varsam förtätning men den aktuella tomten vid Simrishamnsvägen lämpar sig bättre för ”vanliga” bostäder medan den anvisade tomten i hörnet Malmövägen-Ystadsvägen (ärende 19) passar bättre för studentbostäder.

Exploateringskontoret får därför i uppdrag att utreda om ett markbyte är möjligt och därefter omarbota markanvisning enligt ovan.

Understensvägen: Närmaste befintlig bebyggelse är tre våningar hög och har konstnärsateljéer i bottenplanet. På andra sidan gatan ligger Ekobyn

Understenshöjden, också den med låg bebyggelse på två våningar. Föreslagen bebyggelse ligger syd/väst om konstnärateljéerna och måste hålla höjd och placeras så att deras ljusinsläpp inte försvinner.

Simrishamnsvägen: Platsen lämpar sig utmärkt att bygga större bostäder för barnfamiljer i stället för studentboende, som vi i stället föreslår placeras nere vid t-korset på genomfartsgatan Malmövägen/Ystadsvägen. Området kringgärdas av trevåningshus med naturskön utemiljö för utevistelse.

Energianvändningen ska inte överskrida 50 kWh per kvm och år. Grönytor som tas i anspråk ska ersättas med nya grönytor med likvärdig ekologisk funktion. God tillgänglighet skall vara prioriterat. Parkeringstal skall sättas till 0,1 för studentboende och 0,3 för övriga bostäder.

Beslutsgång i delen om återremiss

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), ställer förslaget att delvis återremittera ärendet mot att avgöra ärendet i sin helhet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet i sin helhet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) ställer övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Ann-Margarethe Livh (V).

Reservation

Anna Bäcklund m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 21

Markanvisning för bostäder och lokaler inom fastigheten Hjorthagen 1:3 i Norra Djurgårdsstaden, Östermalm, Etapp Brofästet till HSB

Dnr E2012-513-00411

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder och lokaler inom fastigheten Hjorthagen 1:3 enligt exploateringskontorets förslag och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 20 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande:

Marken borde ha upplåtits med tomträtt och minst hälften av bostäderna borde ha varit hyreslägenheter och 20 procent studentlägenheter.

Energianvändningen ska inte överskrida 50 kWh per kvm och år.

Parkeringsnormen ska vara högst 0,3 per lägenhet. I den mån grönytor tas i anspråk ska de ersättas med nya grönytor med likvärdig ekologisk funktion. Ett träd per lägenhet ska planeras, enligt fullmäktiges beslut.

Tillgänglighetsfrågorna ska vara prioriterade.

Jäv

Lennart Tonell (MP) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

§ 22**Markanvisning för kontorsändamål inom del av fastigheterna Ladugårdsgärdet 1:4 och 1:9 i stadsdelen Ladugårdsgärdet till Wallsea AB under namnändring till Wallhull AB**

Dnr E2013-513-00231

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för kontorsändamål inom del av fastigheterna Ladugårdsgärdet 1:4 och 1:9 i stadsdelen Ladugårdsgärdet till Wallsea AB under namnändring till Wallhull AB och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 23**Ändring i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (upphävande av hundförbud på Långholmens klippbad)**

Dnr E2013-520-00246

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner exploateringskontorets förslag till ändring i §§ 3 och 20 samt i bilagorna 2 och 8 till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun i enlighet med bilaga 1 till kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden hemställer att kommunfullmäktige godkänner exploateringskontorets förslag till ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun med bilagor.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 13 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 24**Naturvårdsverkets rapport om klimatfärdplan 2050 (underlag till en färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp). Svar på remiss**

Dnr E2013-000-00128

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anser att remissen är besvarad med kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 22 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C) och Anna Bäcklund (MP) föreslår (se beslutet).

- 2) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Staden ska utifrån Miljöförvaltningens synpunkter och nedan angivna tillägg begära att Naturvårdsverket utvecklar en ny färdplan för 2030 med tydligt angivna och tidsbestämda mål och delmål.

Vi delar stadens miljöförvaltnings synpunkter på Naturvårdsverkets rapport rörande klimatutsläppen till 2050. Vi vill dock betona behovet av tvingande regler för att omedelbart påbörja arbetet mot ett fossilbränslefritt samhälle år 2030.

Vi vill därutöver tillägga att den industrialiserade världens utsläpp av klimatgaser måste upphöra senast 2030 för att klimateffekterna ska minimeras och världens utvecklingsländer ges möjlighet till en rättvis utveckling. Stockholm ska gå i täten för denna utveckling. Rättvist miljöutrymme är ett mått för hur jordens begränsade resurser ska kunna fördelas rättvist inom ramarna för naturens bärkraft.

Kommuners arbete för att minska klimatpåverkan och anpassa staden till förändrade förhållanden måste ske samordnat inom alla stadens sektorer och gentemot stadens alla aktörer. Inom det egna ansvarsområdet utgör boende och byggande hörnstenen i arbetet. Alla nya fastigheter oavsett användningsområde ska ha ett energibehov av högst 45 kWh/m²*år och totalt sett sträva efter passivhus-standard genom egen, lokal energiproduktion. Befintliga byggnader måste före 2030 byggas om till ett energibehov av högst 90 kWh/m² * år och också dessa så långt möjligt förses med egen, lokal energiproduktion. Kollektivhus med gemensamma utrymmen ska finnas i alla stadsdelar.

Trafiksystem måste utvecklas mot en minimering av privatbilismen och en utbyggnad av bra och billig kollektivtrafik, som alla stadens invånare har råd att använda dagligen.

Energiproduktion måste återföras i egen regi för att optimera system som inkluderar olika former av energiproduktion. Användningen av fossila bränslen ska fasas ut till 2030 och en egen produktion ska byggas upp bestående av alla tillgängliga, förnybara energikällor. En långsiktig plan för fjärrvärmesystemets anpassning till lokal energiproduktion måste skapas. Enskilda fastigheters produktionsöverskott måste kunna säljas till det gemensamma nätet.

Klimatförändringen har också nått Sverige. Sommartemperaturen ökar, vattenflödena blir större och havsytan stiger i ett allt snabbare tempo. År 2100 kan havsytan enligt den senaste, tillgängliga studien att ha stigit med 1,6 m jämfört med idag. (Arktiska Rådets rapport 2011). Osäkerheten åt båda hållen är dock betydande och regeringen bör genast göra en förnyad bedömning av de allra senaste vetenskapliga rönen.

Existerande fastigheter måste kraftigt sänka sitt energibehov. En stor potential till energibesparing finns i de så kallade miljonprogramsbestånden. Särskilda projekt bör utvecklas för att upprusta och energieffektivisera bl.a. dessa fastigheter. En särskild grupp bör leda och samordna energianvändningen och

en nationell fond bör inrättas för att stimulera forskning och utveckling av klimatsmarta energilösningar.

Maten står för nästan en tredjedel av våra klimatutsläpp. Utsläppen från matkonsumtionen måste minska väsentligt. Vegetariska alternativ ska alltid finnas i alla samhällsstyrda verksamheter och vara huvudalternativet minst en dag i veckan. Fisk och kött från i huvudsak frigående djur inkl vilt och ren ska ersätta kött från s.k. djurfabriker. Information om matens klimateffekter ska prioriteras, matsvinnet ska minska och biologiskt avfall ska samlas in så långt det är rimligt.

Kraven vad gäller koldioxidutsläpp måste skärpas väsentligt och i och runt storstäder ska kollektivtrafik tillgodose minst 90 % av behovet. Lättillgängliga och säkra infartsparkeringar för bilar och cyklar ska finnas efter behov och säkra cykelvägar och gångstråk skapas i alla tätorter. I glesbygd ska kollektivtrafiken vara gratis.

Trängselavgifterna ska införas där behov föreligger och användas flexibelt. Inkomsterna ska användas för utbyggd kollektivtrafik i hela landet.

Insamlingen av avfall ska effektiviseras genom att kommunen tar ett helhetsansvar för all insamling även om producenterna fortsatt tar det ekonomiska ansvaret för sina produkter. All insamling ska vara fastighetsnära och det ska finnas minst 1 återvinningscentral per 25.000 invånare.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Anna Bäcklund m.fl. (MP) (se beslutet).

Reservation

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande:

I SNV:s rapport framgår att transportsektorn svarar för lika stora utsläpp av koldioxid som hela vår industri.

Rapporten föreslår vissa åtgärder för att minska transportsektorns inverkan på klimatet. Bl.a. föreslås att planlagstiftningen och dess tillämpningar behöver förändras för att samhället ska bli transportsnålt. Dessutom bör den regionala planeringen förstärkas. Fyrstegsprincipens tillämpningar bör bli bindande. Ett annat förslag är "överflyttning mellan trafikslag" och här syftas på mer "överflyttning" till kollektivtrafik och tågtrafik (dvs till mer energieffektiva och miljövänliga trafikslag). Rapporten menar att man med dessa åtgärder (m.fl.) inte bara minskar utsläppen av växthusgaser utan också vinner andra externa effekter såsom mindre trängsel och buller och bättre luftkvalitet.

Det är bara att konstatera att Stockholm stad genom sin gigantiska utbyggnad för bilismen som nu pågår inte anammar de åtgärdsförslag för transportsektorn som

rapporten tar upp. Om enbart fyrstegsprincipen hade tillämpats (varit bindande) så hade Förbifarten aldrig blivit aktuell.

§ 25

Handlingsplan för ökad insamling av matavfall i Stockholms stad för biologisk behandling. Svar på remiss

Dnr E2012-702-02115

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anser att remissen är besvarad med kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 14 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Vice ordföranden Maria Östberg Svanell m.fl. (S), Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och Karl Malmqvist (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Anna Bäcklund m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  1. Att 70 % ska sättas som mål för matavfallsinsamling
  2. Att öka differentieringen av avfallstaxan
  3. Att i övrigt anföra följande

Den politiska Majoriteten i Stockholms stad har försatt värdefull tid. Efter sex år av obrutet regeringsinnehav i Stockholm har den viktiga infrastrukturen för insamling av matavfall och framställning av biogas inte byggts ut.

I branschorganisationen Avfall Sveriges benchmarking placerar sig Stockholm på en föga imponerande plats. Detta är ett område som sedan länge borde ha haft högsta prioritet och där Stockholm skulle ha unika möjligheter att ligga i framkant. Biogasfrågan är ett av många tydliga exempel där staden ligger långt efter och där chans efter chans missats att bli vägledande och föregångare. Oförmågan att offensivt hantera denna viktiga fråga har påtalats många gånger.

Det är nödvändigt att fatta beslut om inriktning och konkreta åtgärder. Det är fullt möjligt att sortera ut 70 procent av matavfallet i Stockholm, vilket ligger i nivå med vad som görs i t.ex. Västerås. Avfallstaxan ska tydligare differentieras så att det i större utsträckning än idag lönar sig ekonomiskt att sortera ut matavfall. I Södertälje har matavfallet samlats in sedan 2001 och till deras anläggning skickas nu den lilla mängd matavfall som nu ingår i Stockholms pilotstudie.

För att matavfallsinsamling ska kunna införas på bred front i Stockholm krävs styrande åtgärder och investeringar i kapacitetsstarka anläggningar. Samtliga nuvarande insamlingsmetoder och system för optisk sortering bör användas. Det är önskvärt att bygga upp system som staden äger och har rådighet över, så att kapaciteten i anläggningarna i första hand kan användas för matavfall som uppkommer i Stockholm. Biogasen ska användas som drivmedel för fordon vilket ger stora miljövinster. Det är av stor vikt att matavfall från de kommunala verksamheterna samlas in och används som råvara, stadens verksamheter ska vara ett föredöme. Före ett snabbt införande behövs kartläggning och beslut om lämpliga åtgärder utifrån lokalernas beskaffenhet och geografiska läge.

De juridiska förutsättningarna för ansvarsfördelningen mellan stadens berörda förvaltningar och bolag och eventuellt behov av organisatoriska förändringar måste tydliggöras. Ledig rötningskapacitet i andra anläggningar i regionen ska utnyttjas under uppbyggnadsperioden, men exempelvis är SRV:s anläggning är i första hand avsedd för Södertörnskommunernas behov.

3) Ann-Margarethe Livh (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Att delvis godkänna förslag till beslut
- 2 Att därutöver anföra följande:

Det finns många positiva delar i liggande förslag till Handlingsplan för ökad insamling av matavfall, men i en snabbt växande stad får inte ambitionsnivån vara för låg. Vänsterpartiet förordar att målet för insamlat matavfall sätts till 70 procent före 2017 års utgång.

Stockholm ligger långt efter många andra städer i Sverige när det gäller avfallshanteringen, och därför bör man, när man ändå gör en investering i optisk sortering, även ge möjlighet att sortera fler fraktioner med olikfärgade påsar; papper, plast, förpackningar etc. såsom man gör i t.ex. Eskilstuna. Då skulle man kunna avveckla de gröna behållarna, ersätta dem med fastighetsnära insamling, och låta producenterna betala även fortsättningsvis, men till kommunen, och ge medborgarna ett betydligt enklare och effektivare sorteringssystem.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C) och Maria Östberg Svanelind m.fl. (S).

Reservation

Anna Bäcklund m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ann-Margarethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 26

Offentligt samråd inom vattenförvaltningen. Arbetsprogram och

väsentliga frågor inför framtagande av förvaltningsplan samt miljöbedömning av åtgärdsprogram för 2015-2021. Svar på remiss

Dnr E2012-000-02065

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden besvarar kommunstyrelsens remiss offentligt samråd inom vattenförvaltningen med kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 14 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C) och Ann-Margarethe Livh (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Anna Bäcklund m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att stryka följande text i sammanfattningen: "Den svenska tolkningen av vattendirektivet är strängare och därmed är kraven tuffare än i många övriga europeiska länder. För att vattendirektivet ska fungera bra är det viktigt att tillämpningen blir lika i hela EU och konkurrensneutralitet råder."

Göra följande tillägg:

- förvaltningsplanen ska innehålla en strategi för att minska utsläppen av Läkemedelsrester
- förvaltningsplanen ska innehålla en strategi för att minska övergödningen.

I övrigt bifaller Miljöpartiet kontorets förslag samt anför följande.

Att ett EU-land vill ligga i framkant inom miljöområdet ska inte ses som något negativt utan tvärtom, som något positivt som kan fungera som ett gott exempel. Kravet på konkurrensneutralitet får inte bli så starkt att det hindrar enskilda medlemsländer att göra viktiga satsningar inom miljöområdet.

En viktig del av förvaltningsplanen bör vara att minska övergödningen i hav, sjöar och vattendrag genom att minska utsläppen av kväve och fosfor. Här behövs både beteendeförändringar och tekniska lösningar. En annan viktig åtgärd för en bättre vattenkvalité är att minska utsläppen av läkemedelsrester, bland annat genom att i högre utsträckning använda teknik för läkemedelseliminering i avlopp.

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Jan Tigerström m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), Karl Malmqvist (C), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Ann-Margarethe Livh (V).

Reservation

Anna Bäcklund m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 27**Förslag till förhållningssätt vid planering för och byggande av bostäder som utsätts för buller från industrirelaterad verksamhet**

Dnr E2013-511-00269

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet och förslag till förhållningssätt för industrirelaterat buller i planeringen.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att förslaget översänds till kommunfullmäktige för godkännande.
- 3 Exploateringsnämnden översänder ärendet för kännedom till Stockholms stadshus AB och Stockholms Hamn AB.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets, miljöförvaltningens, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets och gemensamma tjänsteutlåtande från den 26 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Maria Östberg Svanelind (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Anna Bäcklund m.fl. (MP) enligt följande:

Det är märkligt att det finns en så strikt uppdelning mellan industribuller och trafik. Buller bör bedömas individuellt oavsett om det kallas det ena eller det andra. Trafikbuller kan exempelvis vara mer störande än industribuller.

Vid protokollet

Ellinor Fiebranz Andersson